

F. t. l. vedr. miljøbeskyttelse

2.2.3.3. Lovforslaget

Med hjemmel i forslaget til § 48, stk. 1, foreslås det, at alle affaldsordninger (f.eks. indsamling af dagrenovation og haveaffald samt genbrugspladser) fremover skal finansieres via gebyrer. Med forslaget til § 48, stk. 4, skabes endvidere hjemmel til at fastsætte ens principper for, hvordan kommunalbestyrelserne skal fastsætte og opkræve gebyrer, herunder fordelingen af omkostninger på forskellige brugergrupper, og for hvordan der skal føres regnskab med omkostningerne for hver enkelt affaldsordning. Det er ikke intentionen med lovforslaget at ændre på, at det er kommunalbestyrelsen, som beregner og fastsætter gebyrerne, men med forslaget opstilles rammerne for gebyrfastsættelsen.

I forbindelse med kommunalreformen er det kommunale budget- og regnskabssystem blevet ændret. Denne ændring har allerede skabt mere tydelig sammenhæng mellem betalingen og den ydelse, som den enkelte husholdning eller virksomhed modtager. Med forslaget til § 48, stk. 3, bliver det pålagt kommunalbestyrelserne at fastsætte særskilt gebyr for hver affaldsordning baseret på de udgifter, der er opgjort i kommunalbestyrelsens regnskab samt, at kommunalbestyrelsen på anmodning skal udlevere beregningen af gebyret for hver ordning. Hermed får borgere og virksomheder mulighed for at se, hvilken service de betaler for, når de betaler affaldsgebyrer. Øget gennemsigtighed skal hindre krydssubsidiering, så forskellige brugergrupper ikke betaler for hinanden. Formålet er at styrke princippet om, at »forureneren betaler« og synliggøre, at de enkelte kommunale ordninger »hviler i sig selv«.

2.3. Innovation

I dag fremstår Danmark som et af de europæiske lande som sammenlignet med andre lande både indenfor og udenfor Europa er i front i forhold til håndtering af affald. Danmark har således en høj grad af genanvendelse og nogle meget effektive forbrændingsanlæg, der sikrer en miljømæssig effektiv behandling af affaldet og samtidig producerer energi i form af el og varme. Endelig har Danmark en begrænset anvendelse af deponering sammenlignet med øvrige europæiske lande. For nogle særligt kritiske affaldsfraktioner, som f.eks. imprægneret træaffald, røggasrensingsprodukter, shredderaffald og PVC-affald, som i dag deponeres eller eksporteres til behandling i udlandet, har det vist sig vanskeligt at få opført anlæg i fuld skala, der benytter sådanne nyudviklede affaldsteknologier.

2.3.2. Arbejdsgruppen om ny organisering af affaldssektoren og den politiske aftale

Konsulentfirmaet McKinsey udarbejdede i 2003 en rapport om fremme af behandling af miljøkritisk affald, som indgik i arbejdet i arbejdsgruppen om organisering af affaldssektoren. Rapporten konkluderer, at der findes danske og udenlandske investorer, som kan have interesse i at investere i nye behandlingsteknologier, som sikrer en miljømæssig bedre behandling af miljøkritiske affaldsfraktioner end den, der sker i dag. For en række affaldsfraktioner findes nye behandlingsteknologier allerede i dag i pilotskala, men de er ikke udviklet det sidste skridt til fuld skala. Behandlingsprisen på sådanne anlæg vil typisk ligge højere end for den konventionelle behandlingsform, og der vil derfor hverken kunne opnås sikkerhed for, at en tilstrækkelig volumen leveres til oparbejdning eller, at der kan opnås positiv indtjeningsmargin på den volumen, som måtte tilføres et nyt anlæg. Dette anses ifølge McKinsey som en af de væsentligste grunde til, at der ikke bliver investeret i disse nye teknologier. For de særlige miljøkritiske affaldsfraktioner (som f.eks. PVC, røggasrensingsprodukter, shredderaffald og imprægneret træ) gælder, at volumen af hver enkelt fraktion er så lille, at der oftest kun er behov for ét anlæg til behandling af det affald, der produceres i Danmark, da behandling på flere sideløbende anlæg vil medføre et så lille volumen på hvert anlæg, at anlæget ikke vil kunne drives rentabelt. McKinsey anbefaler bl.a., at der fastsættes miljømæssigt kvalitative minimumskrav til behandling af disse affaldsfraktioner. Derudover anbefaler McKinsey, hvis ikke behandlingskravene har den ønskede effekt, at det reguleringsmæssigt sikres, at en kritisk affaldsfraktion kan koncentreres på en eller evt. ganske få virksomheder, således at det bliver rentabelt at etablere og drive et anlæg, der kan leve op til behandlingskravene. Endelig anbefaler McKinsey, at der bør arbejdes på at indføre kvalitative minimumskrav på europæisk plan.

Forligsparterne bag den politiske aftale fra 2007 er enige om, at der med udgangspunkt i samfundsøkonomiske analyser skal identificeres reguleringsmæssige tiltag, eksempelvis skærpede miljøkrav og udbud af retten til behandling af specificerede affaldsfraktioner i en begrænset periode med henblik på at understøtte nye teknologier til behandling af røggasrensingsprodukter, affald af imprægneret træ, shredderaffald og pvc-affald. Igangsættelse af konkrete tiltag bør som udgangspunkt bero på den samfundsøkonomiske rentabilitet forbundet hermed.